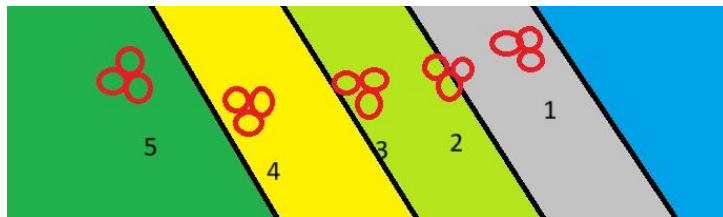

Dinsdagavond 25 november gingen we ons elven aan de slag met de bewoners van een stukje oever van het Rozenven.

In mei hadden we potvallen gezet bij het Rozenven: vijf clusters van telkens drie vallen. De vallen waren ingegraven yoghurtbekers, gevuld met een zoutoplossing met een drupje afwasmiddel. Het afwasmiddel breekt de waterspanning, zodat de diertjes direct wegzinken. Het zoute water zorgt voor conservering en stoot vogels af.

De vallen stonden in één lijn haaks op de oever en waren in vijf groepjes verdeeld. Elk groepje stond net het daar verandert verder van het water af, zodat er vijf verschillende biotoopjes waren. Van ronduit nat met bijna geen begroeiing over nat met iets begroeiing, langs droger met gras naar gewoon droog met volle begroeiing tot de laatste groep, die in de bosrand stond.

Vijf clusters van telkens drie bodemvallen aan het Rozenven, vanaf de vrijwel onbegroeide drassige oever (1) tot droge bosgrond (5)

Eerst hebben we de verschillende vondsten per cluster bekeken. Zoals te verwachten varieerden de bewoners mee met de steeds droger wordende omgeving. De aanwezigheid van deze soorten gaf aan dat het daar goed gaat.

In totaal zijn in die twee weken 35 verschillende soorten kevers gevangen. Daaronder bevinden zich onder andere verschillende waterkevers (!), een spiegelkever, een kortschildkever, een bladhaantje, een snuitkever, een bladsprietkever, vijf soorten kniptorren en achttien soorten loopkevers.

Het onderzoek spitste zich toe op loopkevers. Veel loopkevers prefereren een specifiek type habitat, dat per soort kan verschillen. Aspecten als voedselrijkdom, beschutting of juist zon geëxposeerd open zand, de aanwezigheid van een microklimaat, vocht, droogte, het type begroeiing of de afwezigheid daarvan, beschikbaarheid van het gewenste voedsel en grondsoort, zijn vaak soort-specifieke elementen. Het type biotoop zegt iets over de daar aanwezige loopkevers en andersom: veel soorten loopkevers zijn karakteristiek voor een bepaald biotoop. Aspecten als verdroging of successie zijn soms eerder te herkennen in veranderingen binnen de loopkeverfauna, dan in bijvoorbeeld wijziging van de samenstelling van de flora ter plaatse.

Omdat loopkevers zo specifiek zijn voor een bepaald biotoop en dat ook snel verlaten als er iets verandert, zijn ze een indicerende groep voor beheerders en ecologen. Loopkevers reageren sneller dan planten omdat ze pootjes hebben en direct weggkunnen.

Wat zijn nu precies loopkevers?

Loopkevers zijn een groep van kevers, die zich goed uit de voeten kunnen maken; veel soorten kunnen ook vliegen. Het zijn meestal vleeseters, die nagenoeg overal voorkomen. Ze zijn te herkennen aan hun draadvormige 11-ledige sprieten, lange poten en hun lichaamsbouw. Kenmerkend is ook dat het eerste segment van de achterpoten, de heupen, voorbij het eerste achterlijfssegment loopt. Behalve bij loopkevers komt dit alleen bij waterroofkevers en schrijvertjes voor.

De deelnemers verbaasden zich over de schoonheid van de kleine beestjes, soms slechts enkele millimeters groot, piepkleine persoonlijkheden met ogen, graafpoten, zes voetjes en soms onverwachte juweelkleuren. De nacht actieve dieren zijn meestal dofzwart, zij die overdag op pad gaan hebben vaak kleuren en een metallic glans die de zon weerkaatst en zo het dier wat koeler houdt.

Daarna zijn we met z'n allen aan de gang gegaan om kevers op naam te brengen, helemaal echt met binoculairs en loopkevergidsen.

Eerst hebben we de landkaart van de dieren verkend en de ons bijbehorende benamingen voor de lichaamsdelen wat eigen gemaakt. Daarna gingen we aan de gang met vragen als “dekschilden behaard” of “dekschilden kaal”, of “voorscheen met inkeping” of “voorscheen zonder inkeping”. Na heel goed kijken en wat plussen en minnen kwamen we uit bij de officiële naam van degene die onder onze lens lag.

Vooraf het goed bekijken van de diertjes gaf plezier. Nooit geweten dat er zoveel moois leeft bij het Rozenven. Helemaal op zichzelf, ook als wij thuis zitten. Roosendaal heeft meer inwoners dan we weten.